

STINAPA INFORMEERT

BONAIREAANSE BOOM PLANTEN

Wat is het belang van onze planten en bomen? Bomen zorgen voor schaduw en beschermen ons zo tegen de zon. Bomen bieden ook een woonplaats voor vogels, hagedissen, mieren en veel andere vormen van leven. En bomen geven bloemen en fruit. Bovendien kun je in grote bomen een hangmat hangen om lekker in te liggen en naar het geluid van de bladeren in de wind luisteren. Dat geeft een fijn gevoel! Het is daarom goed om grote bomen in de tuin te hebben. Ook moeten we niet vergeten dat bomen zuurstof produceren, daarom zijn bomen weer gesprek van de dag. Er is bewezen dat CO₂, kooldioxide gevaarlijk is voor onze atmosfeer en de ozonlaag aantast (de ozonlaag beschermt ons tegen schadelijke stralen). Bomen nemen het CO₂ uit de lucht en zetten het om in O₂, zuurstof. De gedachte hieraan heeft bijgedragen aan de nieuwe filosofie. Mensen zijn bewuster geworden van het belang van de natuur en dat er dingen moeten veranderen. In de laatste zeventig jaar is de hoeveelheid mensen op de wereld ontzettend gegroeid. Meer mensen, meer huizen, meer auto's, meer bedrijven en fabrieken om producten te maken die mensen graag willen kopen, wat meer energie kost. Om ruimte te creëren voor dit allemaal heeft men veel vegetatie weg moeten halen. Ook is er veel tropische regenwoud gekapt om het hout als bouw materiaal te gebruiken en om papier te maken. Wij als mens hebben er voor gezorgd dat de balans tussen het nemen en geven van en aan de natuur er niet meer is. Wij produceren meer kooldioxide dan de bomen om kunnen zetten in zuurstof. Wij moeten dit probleem oplossen. Wereldwijd zijn er groeperingen die burgers motiveren om bomen te planten en geen bomen te kappen als het niet echt nodig is. Maar nu terug naar de situatie in Bonaire. Wij hebben ook veel meer bomen op ons eiland nodig. Vaak gebeurt het dat als mensen een huis gaan bouwen, ze alle bomen en planten van hun terrein verwijderen. Als het huis dan klaar is kopen veel mensen exotische planten om in hun tuin te planten. Deze exotische planten hebben meer water nodig om goed te groeien en te bloeien dan lokale bomen en planten. En water is duur op Bonaire en bovendien kost het produceren van water veel CO₂. Het zou beter zijn als men bij het bouwen van een huis de grote bomen laat staan en als het huis eenmaal klaar is dan lokale bomen te planten, zo bespaart men geld omdat lokale planten minder water nodig hebben. Enkele lokale bomen die mooi staan in de tuin zijn, Wayaká, Pal'isia, Takamahak, en Palu Santu. Op 21 november gaat STINAPA, samen met basisschool kinderen, bomen planten bij de entree van het Washington Park. Iedereen kan hieraan meedoen door in eigen tuin ook lokale bomen te planten. Zo helpen we een mooi groen eiland te creëren en kunnen we van de natuur blijven genieten.

Geschreven door Elsmarie Beukenboom en vertaald door Derchlien Vrolijk

Voor meer informatie en reactie: STINAPA, telefoon 717 - 8444, info@stinapa.org

NOS TA BIBA DI NATURALESA

Traha huntu na un desaroyo duradero pa Bonelru